

تهیه‌ی فیلم‌های امولسیونی بر پایه‌ی پروتئین پسته وحشی(بنه) به همراه اولئیک اسید و بررسی ویژگی‌های فیزیکی آن

بهناز طوقی عشقی^۱، ناصر صداقت^{۲*}، مسعود تقی زاده^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، علوم و صنایع غذایی، گروه علوم و صنایع غذایی، دانشگاه فردوسی مشهد، خراسان رضوی، ایران

۲- دانشیار، علوم و صنایع غذایی، گروه علوم و صنایع غذایی، دانشگاه فردوسی مشهد، خراسان رضوی، ایران

۳- استادیار، علوم و صنایع غذایی، گروه علوم و صنایع غذایی، دانشگاه فردوسی مشهد، خراسان رضوی، ایران

(تاریخ دریافت: ۹۵/۰۹/۱۰ تاریخ پذیرش: ۹۵/۱۱/۱۲)

چکیده

با افزایش روند رشد جمعیت جهانی و نگرانی از وجود منابع محدود و آلودگی‌های محیط زیست به دلیل پایداری و عدم تعجزیه پلیمرهای سنتزی، استفاده از منابع تجدید پذیر برای تولید بیوپلیمرهای زیست تخریب پذیر و دوستدار محیط زیست در دستور کار محققین قرار گرفته است. در این تحقیق فیلم خوراکی امولسیونی با استفاده از پروتئین استحصالی از کنجاله پسته وحشی (۶۶ گرم در ۱۰۰ میلی لیتر)، اسید چرب اولئیک (C18:1) و ۶٪ W/W پروتئین) و گلیسرول، به عنوان پلاستی سایزر، به نسبت ۱:۰ پروتئین و با افزودن امولسیفایر و هموژنیزاسیون به منظور کاهش نفوذپذیری به بخار آب (WVP) و بهبود ویژگی‌های فیزیکی تهیه شد. تاثیر غلظت‌های متفاوت اولئیک اسید با بررسی ویژگی‌های فیزیکی صورت گرفت. میزان نفوذپذیری به بخار آب (WVP) فیلم‌های امولسیونی در نتیجه‌ی افزودن اسید چرب از ۲۵,۹۹ g.mm/m²dKpa به ۱۲,۹۰ کاهش یافت. میزان رطوبت و جذب رطوبت فیلم‌های امولسیونی با افزایش غلظت اولئیک اسید (OA) کاهش قابل ملاحظه و معناداری (P<0.001) یافت. مقاومت به کشش (TS) فیلم پروتئینی به از ۱۰/۲۰ به ۲/۵۰ مگاپاسکال در فیلم‌های امولسیونی کاهش معناداری را نشان داد. افزایش طول فیلم (E) نسبت به فیلم پروتئینی (شاهد) افزایش معناداری از ۴۸/۷۱ به ۲۰/۸۲٪ نشان داد و پس از آن با افزایش غلظت اسید اولئیک روند نزولی مشاهده شد. کدورت به عنوان ویژگی حسی نامطلوب با افزایش غلظت اسید چرب نسبت به فیلم پروتئینی افزایش یافت.

کلید واژگان: فیلم خوراکی امولسیونی، فیلم پروتئینی، پروتئین پسته وحشی، بنه، اولئیک اسید

فروپاشنده هستند و موجب آلودگی محیط زیست نمی‌شوند، همچنین ویژگی آنها در برابر ممانعت نسبی از عبور رطوبت، گازها و مواد محلول و همچنین توانایی آنها عنوان حامل مواد عطر و طعم، مواد ضد میکروبی، آنتی اکسیدان‌ها و رنگ‌ها به عنوان مواد بسته بندي جدید و جایگزین مناسب بسیاری از بسته بندي‌های پلاستیکی رو به افزایش است [۴، ۵].

فیلم‌ها و پوشش‌های خوراکی از منابع گوناگون طبیعی همچون پروتئین‌ها، پلی ساکاریدها، لیپیدها و یا ترکیبی از این مواد قابل تهیه می‌باشند. بطور کلی فیلم‌های با منشا پروتئینی به دلیل اینکه مانع خوبی در برابر نفوذ گازها بوده، همچنین دارای ویژگی‌های مکانیکی و کیفیت تغذیه‌ای مطلوبی می‌باشند مورد توجه بسیاری از پژوهشگران هستند. تا کنون منابع پروتئینی گیاهی و حیوانی گوناگونی برای تهیه فیلم‌های خوراکی مورد استفاده قرار گرفته اند [۶]. از آن جمله می‌توان فیلم‌های حاصل از پروتئین زئن ذرت [۷، ۸]، گلوتن گندم [۹، ۱۰]، پروتئین سویا [۱۱]، پروتئین‌های آب پنیر [۱۲]، پروتئین‌های کازئین شیر [۱۳]، فیلم‌های حاصل از پروتئین‌های میوفیبریلی ماهی [۱۵] و پروتئین سفیده‌ی تخمر مرغ [۱۶] نام برد.

فیلم‌های ساخته شده از بیوپلیمرها ای پروتئینی، پلی ساکاریدی دارای عیوبی از نظر مکانیکی، تراوایی و ویژگی‌های فیزیکوشیمیایی هستند. نرم کننده‌ها^۱، نانوذرات، لیپیدها و ترکیبات ضد میکروبی می‌توانند برای بهبود ویژگی‌های فوق به این فیلم‌ها اضافه شوند. تردی و ضعف مکانیکی این بیوپلیمرها را می‌توان با افزودن پلاستی سایز و نانو ذرات کاهش داد، همچنین این فیلم‌ها تمایل بالا به نفوذ پذیری نسبت به بخار آب دارند که با افزودن لیپید‌های متفاوت قابل کنترل است. افزودن ترکیبات طبیعی با ویژگی‌های ضد میکروبی به فیلم پلیمرهای زیستی می‌توانند امنیت غذا و افزایش عمر نگهداری محصول را برابر ما به ارمغان آورند [۱۷]. همانطور که اشاره شد فیلم‌های تهیه شده از پروتئین‌ها و پلی ساکاریدها ویژگی‌های مکانیکی مناسبی دارند اما به دلیل ماهیت آبدوستشان تراوایی نسبتاً بالایی به مولکول‌های آب دارند و در بسته بندي مواد غذایی این ویژگی پارامتر نامطلوبی محسوب می‌شود از طرفی فیلم‌های لیپیدی تراوایی پایینی نسبت به رطوبت به دلیل ماهیت غیر قطبی خود دارند اما از

۱- مقدمه

در طی ۵۰ سال گذشته، توسعه روز افزون صنایع پتروشیمی و تکنولوژی‌های مربوط به تولید پلاستیک‌های صنعتی، همچنین بروز پیشرفت‌های چشمگیر در عرصه تولید فیلم‌های سنتزی برای محافظت از فرآورده‌های غذایی، مواد دارویی و سایر محصولات، موجب کاربرد هر چه بیشتر پلیمرهای نفتی در صنایع بسته بندي و به خصوص بسته بندي‌های ویژه مواد غذایی شده است [۱]. پر واضح است که صنعت پلاستیک تا حد زیادی وابسته به نفت بوده و به تبع آن افزایش قیمت نفت خام و گاز طبیعی تا چه اندازه می‌تواند بر بازار پلاستیک تاثیرگذار باشد. (www.european-bioplastics.org) بنابراین استفاده از مواد خام جایگزین بطور روز افزون اهمیت بیشتری می‌یابد، تا کنون پلیمرهای سنتزی همانند پلی اتیلن ترفتالات(PET)، پلی وینیل کلراید (PVC)، پلی اتیلن (PE)، پلی پروپیلن (PP) و ... بطور فزاینده‌ای به عنوان مواد بسته بندي به دلیل دسترسی آسان با هزینه کم و دارا بودن ویژگی‌های مکانیکی مطلوب، بازدارندگی مناسب در برابر گازهای مختلف و ترکیبات عطری، پایداری حرارتی، داشتن ویژگی‌هایی مانند نرمی، سبکی، شفافیت و ... مورد استفاده قرار گرفته اند [۲].

پلاستیک سنتزی ماده‌ای است که در محیط زیست به سهولت و سرعت قابل تجزیه نمی‌باشد و این زنگ خطری است برای کسانی که به دلیل کاملاً منطقی، آلوده کردن محیط زیست را کاری بس ناهنجار به شمار می‌آورند. از این رو محققان و پژوهشگران همواره در صدد بوده تا راهی برای حل این مشکل اساسی بیابند. این کوشش‌ها در سال‌های اخیر نمود بیشتری یافته و در این راستا مواد سازگار با طبیعت در بسته بندي مواد غذایی مورد استفاده قرار گرفته اند [۳].

استفاده از بسته بندي‌های زیست تخریب پذیر^۲ شامل پوشش‌ها^۳ و فیلم‌های خوراکی^۴ بدليل اینکه بیوپلیمرهای حاصل از فرآورده‌های کشاورزی قابلیت برگشت به طبیعت را دارند و توسط میکروارگانیسم‌ها در طی فرآیند کمپوست^۵ به محصولات طبیعی مانند دی اکسید کربن، آب، مтан و توده‌ی زیستی (بیومس)^۶ تبدیل می‌شوند و این بیوپلیمرها زیست

1. biodegradable

2. coatings

3. edible film

4. compost

5. biomass

ما^۰ و همکاران (۲۰۱۲) ویژگی های فیلم ژلاتینی و روغن زیتون را بررسی کردند [۲۶]. روغن زیتون باعث تقویت خاصیت آبگریزی فیلم های ژلاتینی شد. جونگار اونسارک^۰ و همکاران (۲۰۰۶) گزارش کردند که وجود اسید چرب استر ساکاروز در فیلم ژلاتینی پوست ماهی باعث کاهش بیشتر نفوذ پذیری بخار آب نسبت به فیلم های حاوی اسید چرب با همان میزان شد [۲۷]. آنها بیان کردند اسید چرب استر ساکاروز دارای هر دو ویژگی آبدوستی و آبگریزی می باشد بنابراین به راحتی می تواند پخش شود و با زنجیره ی پروتئینی از طریق برقراری پیوند های هیدروژنیا سر آبدوست مولکول پیوند برقرار کند و همین سبب ایجاد آبگریزی پیوسته ای در فیلم می شود.

بنه (Mutica Pistacia atlantica subsp)^۰ یکی از مهمترین گونه های وحشی پسته در ایران می باشد که بصورت جنگل های خودرو در مخلوط با درختان بادام و بلوط و سایر درختان جنگلی دیده می شوند و در عرصه های بسیار گسترده ای از مناطق خشک و نیمه خشک سازگاری و استقرار یافته اند. گسترش این گونه در مناطق مختلف شرق، غرب، جنوب و مناطق مرکزی حاکی از پایداری و مقاومت این گونه به عوامل مختلف جوی و خاکی در حدائق دو سوم از وسعت کشورمان می باشد [۲۸]. در این پژوهش ما پس از استخراج روغن از بنه با استحصال پروتئین از کنجاله ی ان اقدام به تولید فیلم زیست تخریب پذیر نمودیم و برای بهبود ویژگی های نفوذ پذیری به بخار آب و خصوصیات فیزیکی از اسید چرب غیر اشباع اولئیک استفاده کردیم. هدف از انجام این پژوهش تولید فیلم امولسیونی پروتئین بنه و اسید اولئیک و بررسی تاثیرات افزودن این اسید چرب روی ویژگی های نفوذ پذیری به بخار آب، ویژگی های مکانیکی، کدورت، حلالیت و جذب رطوبت فیلم مرکب تولیدی بود.

۲- مواد و روش ها

۱-۲ مواد

کنجاله بنه - اسید اولئیک - گلیسرول - آزید سدیم - امولسیفایر توئین ۸۰. کلرید کلسیم بدون آب - سولفات پتابسیم

لحاظ ویژگی های فیزیکی چندان مناسب نبوده و ویژگی های حسی قابل قبولی نمی توانند ایجاد کنند [۱۸]. بنابراین استفاده از سیستم های چند جزئی که در آنها پروتئین تشکیل شبکه منسجم و پیوسته ای می دهد به همراه دیسپرسیون مواد لیپیدی این امکان را می دهد تا فیلم مناسب برای کنترل رطوبت و ایجاد تعادل در محصول طراحی نمایم و برای تولید فیلم های پروتئینی با خواص بازدارندگی بالا نسبت به بخار آب، باید اجزای لیپیدی به محلول تشکیل دهنده فیلم افزوده شود [۲۲-۱۹].

دو روش متفاوت برای ساخت فیلم مرکب، بصورت لایه ای و یا امولسیونی وجود دارد. فرآیند ساخت فیلم های لایه ای مشکل می باشد اما بازدارندگی بالاتری در برابر بخار آب حاصل می شود همچنین امکان ایجاد ترک و حفرات سوزنی و خیلی ریز در فیلم بالا می رود بنابراین به دلیل سهولت ساخت فیلم های امولسیونی آنها نسبت به [۲۴، ۲۳] لامینه کردن فیلم ترجیح داده می شوند.

گالوس و کادزینسکا [۱۷] به بررسی فیلم خوراکی پروتئین آب پنیر به همراه روغن بادام و گردو پرداختند نتایج حاکی از آن بود که با افزایش غلظت روغن ویژگی های فیزیکی فیلم تضعیف شد و سطح آبدوستی و جذب بخار آب با افزایش در غلظت لیپید، کاهش یافت.

کوالریک و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی خواص عملکردی و ریزساختاری فیلم امولسیونی پروتئین نخود به همراه نرم کننده سوربیتول پرداختند [۲۵]. به منظور تولید فیلم امولسیونی از غلظت های متفاوت چربی شیر بدون آب (AMF)^۱، موم کاندلیلا^۲ (CNW)، لستین^۳ (LEC) و اولئیک اسید^۴ (Oleic acid) استفاده کردند. نتایج حاکی از آن بود که تنها CNW باعث کاهش نفوذ پذیری آب شدند و بیشترین تاثیر بر WVP مربوط به موم کاندلیلا بود. افزایش غلظت لیپید در فیلم پروتئین نخود منجر به کاهش مقاومت نسبت به کشش گردید و برخلاف چربی های جامد اولئیک اسید ویژگی نرم کننده ای از خود نشان داد و سبب افزایش توسعه پذیری فیلم شد.

1. anhydrous milk fat

2. candelilla wax

3. lecithin

4. oleic acid

به مدت ۴۸ و ۴۰ ساعت در شرایط آزمایشگاه (درجه حرارت ۲۲°C و رطوبت نسبی ۳۲٪) قرار داده می‌شوند تا رطوبتشان تبخیر شده و فیلم خوراکی تشکیل گردد. فیلم‌های سالم، بدون حباب و ترک برای انجام آزمونها انتخاب می‌شوند [۲۹].

۴-۲- اندازه‌گیری ضخامت^۱ فیلم خوراکی

ضخامت فیلم‌ها توسط میکرومتر دیجیتالی مدل QLR ضخامت فیلم‌ها با استفاده از روش digit-IP54، China می‌باشد. قبل از انجام آزمونها تعیین می‌شود برای فیلم‌هایی که به منظور تعیین نفوذپذیری به بخار آب تهیه شده اند ضخامت در ۵ نقطه و ۴ نقطه در پیرامون و یک نقطه در مرکز فیلم، اندازه‌گیری و میانگین گرفته می‌شود. برای فیلم‌های آماده شده به منظور تعیین خواص مکانیکی ضخامت ۸ نقطه در امتداد فیلم اندازه‌گیری می‌شود.

۴-۳- اندازه‌گیری نفوذپذیری به بخار آب^۲

اندازه‌گیری نفوذپذیری به بخار آب فیلم‌های خوراکی طبق استاندارد ASTM E 96-00 و با روش دسیکانت^۳ انجام می‌گیرد [۳۰]. برای تعیین نفوذپذیری فیلم‌های خوراکی به بخار آب، ابتدا فیلم‌ها به مدت ۳ روز توسط محلول اشباع نیترات کلسیم ۴ آبه مشروط شدن. سپس ضخامت فیلم در ۵ نقطه (۴ نقطه اطراف فیلم و یک نقطه وسط) اندازه‌گیری شد. فیلم تهیه شده بر روی ظروف شیشه‌ای استوانه‌ای شکل حاوی ۴ گرم کلرید کلسیم بدون آب توسط گیره بسته شد به طوری که سطح ظرف کاملاً توسط فیلم پوشانده شود و اطراف آن توسط پارافین کاملاً عایق گردید. سپس ظروف در درون دسیکاتور حاوی محلول اشباع سولفات پتاسیم با رطوبت ۹۷٪ قرار گرفت و در طی ۱۲ ساعت اول هر ۲ ساعت یکبار و بعد از آن هر ۲۴ ساعت بوسیله‌ی ترازو با دقیق ۰/۰۰۱ به مدت ۷۲ ساعت توزین شد. نمودار افزایش وزن ظرف بصورت تابعی از زمان ترسیم شد و شبی خط در قسمت خطی محاسبه گردید. نرخ عبور بخار آب و تراویش پذیری به بخار آب توسط روابط ذیل انجام گرفت.

$$WVTR = \frac{Slope}{A} = \frac{\Delta m}{\Delta t \times A} \quad (1)$$

WVTR: نرخ عبور بخار آب، Slope: شبی تغییرات وزنی نسبت به تغییرات زمان، تغییرات وزنی (g)، Δt : تغییرات زمانی (ساعت) و A: مساحت دهانه ظرف (متر مربع)

- سود - اسید کلریدریک - فنیل متان سولفونیل فلوراید PMSF از دو شرکت سیگما و مرک خریداری شدند

۴-۲- استخراج پروتئین

ایزوله پروتئین بنه بر اساس روش استخراج قلایایی و ترسیب اسیدی تهیه شد. به ازای هر لیتر حلال ۳ میلی مول آزید سدیم، به منظور جلوگیری از رشد میکرووارگانیسمها، ۵ میلی مول بازدارنده آنزیم پروتاز PMSF، جهت ممانعت از تجزیه پروتئین‌ها در طول زمان استخراج، افزوده شدند. آرد روغن گیری شده ای کنجاله‌ی بنه با نسبت ۱ به ۱۰ با آب مقطر دیونیزه مخلوط شد سپس با استفاده از سود ۱ مولار pH روی ۹ تنظیم شد و دو ساعت با کنترل مداوم pH بر روی همزن قرار گرفت سپس به مدت ۲۰ دقیقه با دور ۱۵۰۰۰ سانتریفیوژ شد محلول شفاف رویی جدا شد با اسید کلریدریک ۰/۱ نرمال به pH ایزوالکتریک پروتئین رسانده شد. یک ساعت دیگر بر روی همزن قرار گرفت سپس با دور ۷۰۰۰ به مدت ۱۵ دقیقه سانتریفیوژ شد سپس رسوبات پروتئینی جدا گردید و برای بالا رفتن خلوص آن دو مرتبه با آب مقطر شستشو داده شد هر بار ۵ دقیقه با دور ۵۰۰۰ این عمل صورت گرفت [۲۹].

۴-۳- تهیه فیلم خوراکی از پروتئین کنجاله‌ی بنه و اسید چرب

محلول پروتئینی W/V ۶٪ از پودر پروتئین بنه و آب مقطر تهیه کرده و با سود یک نرمال pH آن روی ۹°C تنظیم گردید. سپس دمای دستگاه همزن روی ۸۰°C تنظیم و محلول تحت همزدن با ۱۰۰۰ دور بر دقیقه قرار می‌گیرد تا به دمای ۸۰°C برسد پس از آن گلیسرول با نسبت ۱:۰/۳ به پروتئین به محلول اضافه شده و به مدت ۲۵ دقیقه در درجه حرارت ۸۰ ± ۲°C و همزدن حرارت دهی ادامه می‌یابد برای تهیه فیلم خوراکی امولسیونی اسید اولتیک (در غلاظتهای ۲، ۴ و ۶٪ W/W) پروتئین و همچنین امولسیفایر توئین ۸۰ به محلول اضافه شد یک دقیقه با همین شرایط حرارت دهی ادامه یافت سپس IKA T25 digital, Ultra- محلول با هموژنایزر مدل Turrax, Germany با دور ۱۳۵۰۰ rpm هموژن می‌شود سپس دیسپرسیون حاصله در دمای اتاق به وسیله پمپ خلا هوایی می‌شود. در نهایت محلول بدست آمده با نسبت ۳,۵ mil/cm² در پلیت‌های شیشه‌ای ریخته می‌شود. قالب‌های حاوی محلول فیلم پروتئین و محلول فیلم امولسیونی به ترتیب

1. thickness

2. water vapor permeability

3. desiccant method

$$\% \text{Solubility} = \frac{M_d - M_s}{M_d} \times 100$$

که M_d ، وزن فیلم بعد از آون گذاری و M_s ، وزن فیلم بعد از حل کردن و آون گذاری است.

۲-۸- اندازه گیری محتوای رطوبت^۳ فیلم خوراکی

برای اندازه گیری مقدار رطوبت از روش گو و همکاران (۲۰۱۴) استفاده شد [۳]. ابتدا فیلمها توسط قیچی به ابعاد کوچکتر از 0.5×0.5 سانتیمتر بریده می شوند سپس به مقدار یک گرم داخل پتربی دیش قرار داده می شود پتربی دیش را قبلاً به وزن ثابت رسیده ایم. پتربی دیش حاوی نمونه به مدت ۲۴ ساعت در درجه حرارت 10°C آون گذاری می شود. بعد از این مدت نمونه ها داخل دسیکاتور سرد و توزین شدند. مقدار رطوبت با فرمول ذیل محاسبه می شود :

$$\% \text{Moisture} = \frac{M_i - M_d}{M_i - M_p} \times 100$$

که M_i ، وزن پتربی دیش و نمونه قبل از آون گذاری، M_d وزن پتربی دیش و نمونه بعد از آون گذاری و M_p وزن پتربی دیش می باشد.

۹-۲- اندازه گیری میزان کدورت^۴ فیلم خوراکی

میزان کدورت فیلمهای خوراکی طبق روش گونتارد و همکاران (۱۹۹۴) تعیین گردید. فیلم ها به ابعاد $3/4 \times 7/0 \times 3/4$ سانتیمتر بریده و توزین می شوند. یک قطعه بعنوان نمونه شاهد به مدت ۲۴ ساعت در درجه حرارت 10°C آون گذاری می شود. قطعه دیگر با وزنی برابر شاهد داخل ظرفی که حاوی $0/02\text{ ml}$ آب مقطر است انداخته می شود مقدار $0/02\text{ ml}$ آب مقطر آزید برای جلوگیری از رشد میکرووارگانیسم ها به $7/\text{W}$ ساعت در دمای 40°C در آب مقدار $0/02\text{ ml}$ آب مقطر اضافه می شود سپس ظرف حاوی نمونه به مدت ۲۴ ساعت در دمای محیط و داخل شیکر مکانیکی با دور ملایم قرار داده می شود بعد از این مدت نمونه ها از داخل آب مقطر خارج شده و آب سطح آنها تا حد امکان خشک شد و به مدت ۲۴ ساعت در درجه حرارت 10°C آون گذاری می شوند. نمونه ها بعد از سرد کردن داخل دسیکاتور توزین شده. درصد حلایت با رابطه ذیل تعیین می گردد.

۱۰-۲- تعیین مقاومت به کشش^۵ و ازدیاد طول^۶ تا نقطه پارگی

پارامترهای مقاومت به کشش و ازدیاد طول تا نقطه پارگی بر اساس استاندارد ۰۲ – D882 ASTM و بوسیله دستگاه

$$WVP = \frac{WVTR \times X}{\Delta P \times (R_1 - R_2)}$$

WVP: نفوذپذیری به بخار آب (گرم. میلی متر مریع. روز. کیلو پاسکال) X: ضخامت فیلم (mm)، ΔP : اختلاف فشار بخار بین داخل و خارج ظرف شیشه ای بر حسب کیلو پاسکال، R_1 : رطوبت نسبی موجود در محیط داخلی دسیکاتور، R_2 : رطوبت نسبی موجود در ظرف شیشه ای

۶- تعیین میزان جذب رطوبت^۱

اندازه گیری جذب رطوبت بر اساس روش انگل و دفرنس (۲۰۰۰) صورت گرفت [۳]. فیلم به ابعاد $2 \times 2 \text{ cm}^2$ بریده شد و در دسیکاتور حاوی کلرید کلسیم بدون آب با رطوبت صفر در دمای آزمایشگاه قرار داده شد. نمونه هر ۲۴ ساعت یکبار (تا رسیدن به وزن ثابت)، توزین شد و سپس در دسیکاتور حاوی محلول اشیاع پتانسیم سولفات قرار گرفت و هر ۲۴ ساعت یکبار (تا رسیدن به وزن ثابت)، توزین شد.

$$\text{Moisture absorption} = \frac{M_2 - M_1}{M_1}$$

M_1 : وزن فیلم بعد از رسیدن به وزن ثابت در کلرید کلسیم بدون آب، M_2 : وزن فیلم بعد از رسیدن به وزن ثابت در محلول اشیاع سولفات پتانسیم

۷-۲- اندازه گیری حلایت در آب^۲

حلایت در آب فیلمهای خوراکی توسط روش گونتارد و همکاران (۱۹۹۴) تعیین می شود [۳]. فیلم ها در ابعاد $2 \times 2 \text{ cm}^2$ سانتیمتر بریده و توزین می شوند. یک قطعه بعنوان نمونه شاهد به مدت ۲۴ ساعت در درجه حرارت 10°C آون گذاری می شود. قطعه دیگر با وزنی برابر شاهد داخل ظرفی که حاوی $0/02\text{ ml}$ آب مقطر آزید برای جلوگیری از رشد میکرووارگانیسم ها به $7/\text{W}$ ساعت در دمای 40°C در آب مقطر اضافه می شود سپس ظرف حاوی نمونه به مدت ۲۴ ساعت در دمای محیط و داخل شیکر مکانیکی با دور ملایم قرار داده می شود بعد از این مدت نمونه ها از داخل آب مقطر خارج شده و آب سطح آنها تا حد امکان خشک شد و به مدت ۲۴ ساعت در درجه حرارت 10°C آون گذاری می شوند. نمونه ها بعد از سرد کردن داخل دسیکاتور توزین شده. درصد حلایت با رابطه ذیل تعیین می گردد.

1. moisture absorption
2. water solubility

3. moisture content
4. opacity
5. tensile strength
6. elongation

داده شده با اتمسفر خارجی [۲۳]. که هر چه این تبادل کمتر باشد فیلم کارآمدتر است. فاکتورهای مانند تحرک زنجیره‌ی پلیمری و بر هم کنش بین گروه‌های عملکردی پلیمرها بر تراوش پذیری به بخار آب اثر می‌گذارد. در این آزمایش میانگین ضخامت فیلم $0.2\text{ }\mu\text{m}$ می‌باشد و تمامی توزین‌ها در شرایط یکسان از لحاظ دما و رطوبت انجام شده است.

در جدول شماره ۱ میزان WVP فیلم پروتئینی و فیلم‌های حاوی اسید اولئیک در نسبت‌های متفاوت نشان داده شده‌اند. همانطور که مشاهده می‌شود افزودن اسید چرب اولئیک به فیلم پروتئینی بنه، باعث کاهش معنی‌دار نفوذ پذیری به بخار آب فیلم شد. حضور اسید اولئیک در محلول تشکیل دهنده‌ی فیلم تا حدودی باعث تحرک زنجیره‌های پلیمری شده و سبب کاهش پراکنش مولکول‌های آب بین زنجیره‌های پروتئینی می‌شود که در نهایت با کاهش WVP همراه است [۳۵].

Table 1 Comparing the mean values (standard deviation) of water vapor permeability in different concentration of Oleic Acid in edible films based on wild pistachio (baneh) protein.

OA Concentration Protein %w/w	WVP (mmg/m ² dkpa)	Level of Significance
0	$25.99 \pm 0.39^{\text{a}}$	
2	$20.33 \pm 0.50^{\text{b}}$	
4	$14.77 \pm 1.47^{\text{c}}$	
6	$12.90 \pm 0.89^{\text{d}}$	< 0.001

Different letters within a column indicate significant differences among concentrations

فیلم بنه به علت بالابودن نسبت اسید آمینه‌های قطبی (آسپارتیک و گلوتامیک) به اسید آمینه‌های غیر قطبی و خاصیت آبدوستی بالای پروتئین تشکیل دهنده دارای مقاومت در برابر رطوبت و بازدارنده‌ی نسبت به بخار آب ضعیفی می‌باشد [۳۶]. برای اصلاح این پارامتر اسید چرب اولئیک، که هم دارای خاصیت پلاستی سایزرسی و هم هیدروفوب می‌باشد به ترکیب فیلم افزوده شد تا با طبیعت آبگریز و با پراکنده شدن در داخل ماتریس پروتئینی بتواند باعث کترنل نفوذپذیری به بخار آب در فیلم‌های امولسیون پروتئین گردد. پروتئین‌ها هر چقدر اسید آمینه‌های غیر قطبی (آبگریز) نسبت به اسید آمینه‌های قطبی در ساختارشان بالاتر باشد بازدارنده‌ی بیشتر خواهد بود [۳۷]. اسید آمینه‌های غیر قطبی در پروتئین‌های پروولامینی بالا هستند مانند زئین ذرت و گلیادین گندم در نتیجه موجب بازدارنده‌ی بالاتر آنها نسبت به پروتئین‌های آلبومینی و گلوبولینی مانند پروتئین‌های آب پنیر در برابر بخار آب می-

بافت سنج اندازه گیری می‌شود [۳۴]. فیلم‌ها به ابعاد $2 \times 14 \times 1\text{ cm}$ سانتیمتر مربع بزیده شده سپس به اندازه $2\text{ cm} \times 2\text{ cm}$ سانتیمتر از هر دو انتهای فیلم بین فک‌ها قرار گرفته و سفت می‌شوند و در لحظه پاره شدن فیلم تست پایان می‌یابد. مقدار مقاومت به کشش بر حسب مگاپاسکال (MPa) بیان می‌شود.

۱۱-۲- تجزیه و تحلیل آماری

آنالیز آماری با طرح آنالیز واریانس یک طرفه و مقایسه‌ی میانگین‌ها با استفاده از آزمون توکی برآورد شد و از نرم افزار اکسل برای رسم نمودارها استفاده شد.

۳- نتایج و بحث

۳-۱- نفوذ پذیری به بخار آب (WVP)

قابلیت بازدارنده‌ی فیلم در برابر بخار آب عبارتست از توانایی آن در کاهش تبادل رطوبت محصول بسته بندی شده یا پوشش

با افزایش غلظت اسید چرب در ساختار فیلم این روند ادامه یافته و میزان WVP از $25.99 \text{ mmg/m}^2\text{dkpa}$ به $12.9 \text{ mmg/m}^2\text{dkpa}$ کاهش یافت. تشکیل شبکه‌ی لیپیدی درون ماتریکس پروتئینی و وجود فاز پراکنده‌ی هیدروفوب حتی در نسبت‌های کم سبب عدم پیوستگی در فاز هیدروفیل شده که باعث افزایش فاکتور پیچ خورده‌ی^۱ برای انتقال جرم می‌شود بنابراین WVP کاهش می‌یابد.

Table 2 Physical properties of edible films based on wild pistachio (baneh) protein emulsified with various concentrations of oleic acid.

OA Concentration w/w %Protein	Moisture Absorption(%)	Moisture content(%)
0	$156.33 \pm 21.82^{\text{a}}$	$43.16 \pm 3.07^{\text{a}}$
2	$90.84 \pm 16.17^{\text{b}}$	$37.10 \pm 1.34^{\text{b}}$
4	$71.53 \pm 1.85^{\text{b,c}}$	$34.01 \pm 0.58^{\text{c}}$
6	$63.11 \pm 2.64^{\text{c}}$	$32.92 \pm 0.27^{\text{d}}$

1. tortuosity factor

معنی داری ($p < 0.001$) را نشان دادند. با افزایش غلظت اسید اولتیک، جذب رطوبت فیلم های امولسیونی بجز غلظت ۴ (W/W%) کاهش معنی داری نشان دادند.

اسید چرب اولتیک دارای یک پیوند غیر اشباع ($C_{18}H_{34}O_2$) می باشد. زنجیره ی بلند هیدروکربنی دارد و دارای خاصیت هیدروفوب می باشد. با این وجود اسید چرب های غیر اشباع قطبیت بیشتری نسبت به انواع اشباع دارند و کارایی کمتری در کنترل رطوبت دارند. دمای ذوب اولتیک اسید ۱۳-۱۴ درجه سانتی گراد می باشد. این اسید چرب در دمای محیط و دمای مد نظر برای تولید فیلم مایع است و می تواند جریان پیدا کند و بطور یکنواخت تری در ساختار فیلم امولسیونی قرار بگیرد، قطرات چربی در ساختار فیلم زمانی که مایع باشند به راحتی می توانند تغییر شکل بدهنده ولی این اتفاق زمانی که جامد هستند نمی افتد. از آنجایی که در تعیین ویژگی جذب آب، ساختار فیلم حائز اهمیت است [۴۰]. در نتیجه ی جریان یافتن اولتیک اسید در بین ماتریس پروتئینی و پراکنده شدن فاز هیدروفوب در ساختار فیلم میل ترکیبی با مولکول های آب کاهش یافته و طولانی شدن مسیر برای نفوذ رطوبت باعث کاهش بیشتر نفوذ آب با افزایش غلظت ماده ی آبگریز در ساختار فیلم می شود [۴۱].

عملده ی پروتئین های گیاهی که تولید فیلم و پوشش از آنها با موفقیت انجام گرفته به شکل کروی هستند. زنجیرهای این پروتئین ها، تا می شوند و توسط پیوند های درون مولکولی هیدروژنی، دی سولفید، آبگریز و یونی ساختار کروی و پایداری را تشکیل می دهند. این پروتئین ها برای تشکیل فیلم باید توسط حرارت، اسید، باز و یا حلal دناتوره شوند تا ساختارشان باز و گستردۀ گردد و سپس توسط پیوند های هیدروژنی، یونی، آبگریز و دی سولفیدی زنجیره ها بهم متصل شوند و فیلم پیوسته ای تشکیل دهند [۲۳]. در اثر دناتوراسیون پروتئین ها گروه های آبگریز (-SH) در سطح آنها ظاهر می گردند که باعث کاهش قدرت جذب آب می گردند. چنانچه دناتوراسیون در سطح وسیع تری صورت بگیرد که باعث تجمع و اتصال مولکول های پروتئین به یکدیگر شود، سطح کمتری از پروتئین در تماس با مولکول های آب قرار گرفته و از قدرت جذب آب آن کاسته می شود [۴۲].

گردد. آبدوست بودن اکثر بیopolymer ها نه تنها باعث پایین بودن بازدارندگی آنها نسبت به بخار آب می گردد بلکه با جذب آب توسط فیلم بیopolymerی تحرک زنجیرهای پلیمر افزایش یافته و نفوذ پذیری نسبت به گازهای مستقل نیز افزایش می یابد [۷]. توزیع خوب لیپید در ساختار فیلم فاکتور مهمی در کنترل تبادل رطوبت است. در فیلم های امولسیونی آب از سر تاسر ماتریکس فیلم نفوذ کرده و فاز پراکنده ی لیپید فقط مسیر عبور آن را پر پیچ و خم می نماید [۱۰].

غلظت مواد هیدروفوب تاثیر بسزایی بر روی نفوذ پذیری به بخار آب دارد. با افزایش غلظت تا حد معینی بازدارندگی افزایش و پس از غلظت معینی، کاهش می یابد. در غلظت های بالاتر به علت کاهش یکپارچگی و پیوستگی شبکه بیopolymer، بازدارندگی کاهش می یابد بنابراین غلظت اپتیمم استفاده از مواد لیپیدی در فیلم مرکب با توجه به تاثیر آن بر کاهش نفوذ پذیری به بخار آب و ویژگی های مکانیکی مورد نظر تعیین می شود [۳۸].

نتایج مشابهی توسط وارگاس و همکاران (۲۰۰۹) گزارش شده که به بررسی فیلم کیتوزان با غلظت های متفاوت اسید اولتیک پرداختند [۳۹] و نتیجه حاکی از آن بود که با افزایش غلظت اسید چرب میزان جذب رطوبت کاهش یافته است، اما این کاهش از بین ۴ غلظت متفاوت فقط بین دو غلظت-CH-CH-4OA ۱OA معنی دار ($p < 0.05$) بوده است. همچنین قاسملو و همکاران غلظت های متفاوت اسید اولتیک بر فیلم کفیرین را ارزیابی کردند [۳۵] و با افزایش غلظت اسید چرب، کاهش نفوذ پذیری به بخار آب را ثبت کردند. هاگن مایر و همکاران اثر غلظت های متفاوت اسید چرب استئاریک را بر HPMC فیلم های هیدروکسی پروپیل متیل سلولز (WVP) را بررسی کردند و شاهد کاهش ۳۰۰ برابری نفوذ پذیری به بخار آب فیلم های حاوی ۴۰-۵۰٪ اسید چرب نسبت به میزان اولیه بودند اما آنها بیان نمودند که این کاهش بصورت یک رابطه خطی نیست [۳۸].

۲-۳- جذب رطوبت

اندازه گیری جذب رطوبت فیلم ها، برای پیش بینی پایداری و تغییرات کیفی فیلم طی بسته بندی محصولات غذایی اهمیت دارد. بطور کلی، مقدار جذب رطوبت فیلم با افزایش فعالیت آبی (رطوبت نسبی) افزایش می یابد. میزان جذب رطوبت فیلم های امولسیونی حاوی اسید اولتیک نسبت به فیلم شاهد کاهش

ادame یافت. معمولاً فیلمی از نظر مکانیکی مطلوب است که مقاومت به کشش، میزان کش آمدگی و انعطاف پذیری آن بالا بوده و ترد و شکننده نباشد [۴۴].

پروتئین‌ها ماهیت پلیمری داشته و انواع پیوند‌های قطبی شامل الکتواستاتیک، هیدروژنی و دی سولفیدی باعث ایجاد یک شبکه‌ی قوی می‌شوند با افزودن اسید چرب به دلیل تفاوت در قطیبت بر هم کنش ضعیفی بین اسید چرب و پروتئین ایجاد می‌شود و ساختار ناهمگن فیلم پروتئینی و اسید چرب اولئیک احتمالاً باعث تضعیف واکنش‌های بین مولکولی آنها شده و به طبع آن مقاومت به کشش کاهش یافته است [۴۳، ۴۵]. کارپین و همکاران (۲۰۱۶) اثر روغن کاکائو را بر ویژگی‌های مکانیکی فیلم ایزوله‌ی سویا ارزیابی کرده و شاهد افزایش انعطاف پذیری و روند کاهش ملایم میزان مقاومت به کشش فیلم‌ها بودند [۴۶].

۳-۴-۲- افزایش طول

برخی از لیپید‌ها برای افزایش انعطاف پذیری و کشش پذیری فیلم بکار می‌روند. این لیپید‌ها در واقع نرم کننده بوده و از طریق تضعیف نیروهای بین مولکولی بین زنجیره‌های پلیمری مجاور باعث کاهش مقاومت مکانیکی و در اکثر مواقع به دلیل نقش نرم کننده‌ی سبب افزایش ازدیاد طول فیلم می‌شوند. اسید اولئیک از طریق گروه‌های قطبی می‌تواند با ماتریکس پروتئینی پیوند برقرار کند که سبب تغییر موازنۀ پیوندها در شبکه‌ی پروتئینی و نهایتاً تغییر خواص عملکردی آن می‌شود. کشش پذیری فیلم‌های امولسیونی بنه در نتیجه‌ی افزودن اسید اولئیک نسبت به فیلم شاهد ۲۰٪ افزایش داشت و پس از آن با افزایش غلظت اسید چرب روند نزولی را نشان داد. علت این رفتار را می‌توان به دلیل عدم توانایی کافی لیپید‌ها برای ایجاد یک ماتریکس پیوسته و چسبناک و کاهش پیوستگی شبکه‌ی پروتئین بدلیل حضور گلbulوں‌های چربی بیان کرد [۲۹].

در مقایسه با فیلم‌های سترزی میزان TS فیلم پروتئین بنه LDPE ۱۰٪-۲/۵ بوده که بسیار کمتر از پلیمری مانند ۹-۱۷MPa-پلی استارین (MPa ۳۵-۵۵) و سلوفان (MPa ۱۱۴) می‌باشد به هر حال این فیلم E بالایی را نشان داد بیشتر از سلوفان (٪۲۰)-پلی استارین (٪۱) اما به اندازه‌ی LDPE (٪۵۰۰) نمی‌تواند کش بیايد [۴۷].

۳-۳- محتوای رطوبت

محتوای رطوبت فیلم‌های امولسیونی نسبت به فیلم پروتئینی فاقد اسید چرب ۳۰٪ کاهش یافت. در غلظت ۴٪ اسید اولئیک با وجود مشاهده‌ی روندکاهشی، نسبت به میزان‌ها ۲ و ۶ (w/w٪ پروتئین) کاهش معنادار نبود. حضور اسید چرب اولئیک فقط برای داشتن طبیعت آبگریزش می‌تواند باعث کاهش محتوای رطوبت شود [۵]. اولئیک اسید ایجاد پیوند‌های کوالانسی بین گروه‌های عاملی و زنجیره‌های پروتئینی پسته وحشی (بنه) می‌کند که سبب کاهش دسترسی به گروه‌های هیدروکسیل می‌گردد. بنابراین جایگزینی بخشی از برهم کنشهای آب-پروتئین (توسط پیوند‌های هیدروژنی) با برهم کنشهای لیپید-پروتئین سبب کاهش محتوای رطوبت در فیلم می‌گردد [۳۵].

Zahedi (۱۳۸۸) تاثیر نوع و غلظت اسید‌های چرب پالمتیک و استئاریک را بر محتوای رطوبت فیلم‌های گلوبولین پسته مورد ارزیابی قرار داد [۲۲] نتیجه حاکی از آن بود که نوع اسید چرب اختلاف معنی داری ($p < 0.05$) بین رطوبت فیلم‌های خوراکی ایجاد نکرد. اما غلظت‌های متفاوت اسیدهای چرب باعث کاهش معنی دار محتوای رطوبت گردید.

۳-۴- آزمون‌های مکانیکی

۳-۴-۱- مقاومت به کشش

آزمون‌های مکانیکی نشان دهنده‌ی دوام فیلم و توانایی آن برای افزایش حفظ و نگهداری مواد غذایی است. مقاومت به کشش، حداقل تنفس کششی است که ماده می‌تواند تحمل کند بدون اینکه دچار کرنش دائمی گردد، به عبارت ساده تر نشان دهنده‌ی مقاومت فیلم در مقابل کش آمدن است [۴۳]. فیلم‌های پروتئینی استحکام کشش نهایی کمتری نسبت به اغلب فیلم‌های پایی ساکاریدی و همچنین فیلم‌های سترزی دارند. افزودن لیپید یا موم به فیلم پروتئینی مقاومت به کشش و مدول یانگ را کاهش داده و سبب افزایش درصد ازیاد طول می‌شود. قنبری همچنین امکان ایجاد ترک و حفرات سوزنی و خیلی ریز در فیلم نیز بالا می‌رود. نتایج این تحقیق نشان داد فیلم‌های امولسیونی نسبت به فیلم پروتئینی کاهش معنادار ۰٪-۱۰٪ و حدود ۳۵٪ تا ۷۵٪ را در میزان کشش نهایی نشان دادند و این کاهش با افزایش غلظت اسید چرب همچنان

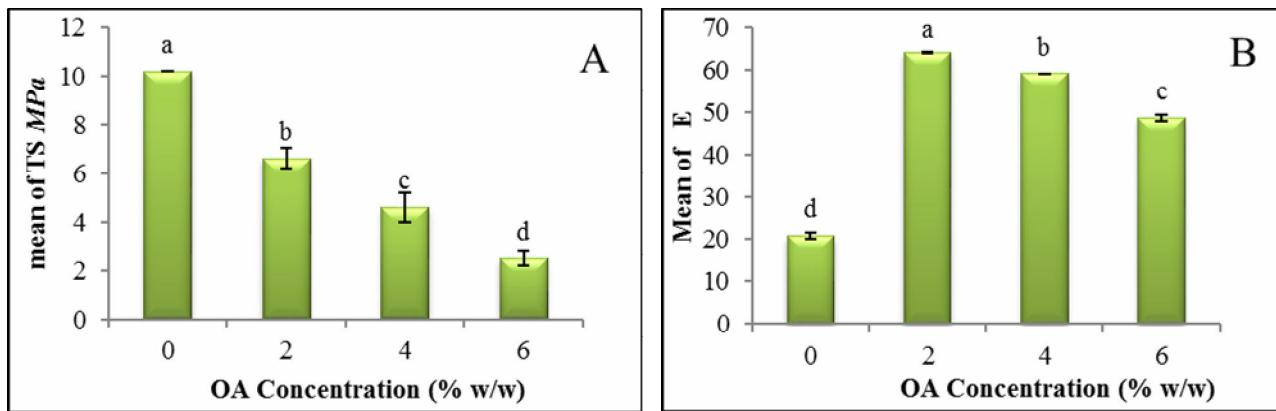

Fig 1 Mechanical properties: (A) TS: tensile strength (B) Elongation for emulsified edible films based on wild pistachio protein and different concentration of Oleic acid. The concentrations are based on pistachio (baneh) content.

اسید های چرب جامد به دلیل بالا بودن نقطه ذوبشان تاثیر بیشتری بر کدورت در مقایسه با روغن مایع همانند اوئیک اسید که در دمای محیط مایع است دارند. بطور کلی کدورت فیلم های امولسیونی به اندازه ذرات و غلظت لبید بستگی دارد. معمولاً فیلم هایی با ذرات چربی کوچکتر و غلظت کمتر شفاف تر می باشند [۴۹]. کارپین و همکاران اثر نرم کننده عصاره ی یوکا¹ و روغن کاکائو را بر کدورت فیلم سویا بررسی کرده و شاهد بالا رفتن کدورت فیلم با افزایش غلظت روغن بودند [۴۶]. زاهدی و همکاران با افزودن اسیدهای چرب پالmitik و استئاریک به فیلم گلوبولین پسته شاهد افزایش ۲/۵ برابری کدورت به ازای ۶٪ اسید چرب در مقایسه با فیلم گلوبولین پسته بودند [۲۲].

۴- نتیجه گیری

افزودن اسید چرب اوئیک به فیلم پروتئینی بنه بجز فاکتور کدورت که باعث افزایش آن شد در بقیه موارد تاثیر مثبت گذاشت. نفوذ پذیری به بخار آب که فاکتوری حائز اهمیت در نگهداری ماده ی غذایی می باشد در غلظت ۶٪ اسید اوئیک حدوداً ۵۰٪ نسبت به فیلم شاهد کاهش نشان داد. همچنین شاهد کاهش میزان رطوبت و جذب رطوبت که فاکتوری برای پیش بینی پایداری و تغییرات کیفی فیلم طی بسته بنده مواد غذایی است بودیم. میزان مقاومت به کشش کاهش و افزایش طول به دلیل خاصیت پلاستی سایزی اسید اوئیک نسبت به فیلم فاقد اسید چرب افزایش یافت.

۵- کدورت

ساخcess کدورت می تواند مقدار نور جذب شده توسط ماده ی بسته بنده را نشان بدهد. ابراهیمی کدورت، ویژگی مهمی در مبحث بسته بنده می باشد که می تواند به کنترل اثر گذاری نور بر محتویات بسته ی غذایی کمک کند. فیلم های امولسیونی نسبت به فیلم شاهد فاقد اسید چرب در غلظت های ۴ و ۶ اختلاف معنی داری از لحاظ کدورت را نشان دادند اما در غلظت ۲٪ اسید اوئیک اختلاف با فیلم پروتئینی معنی دار نبود [۴۸].

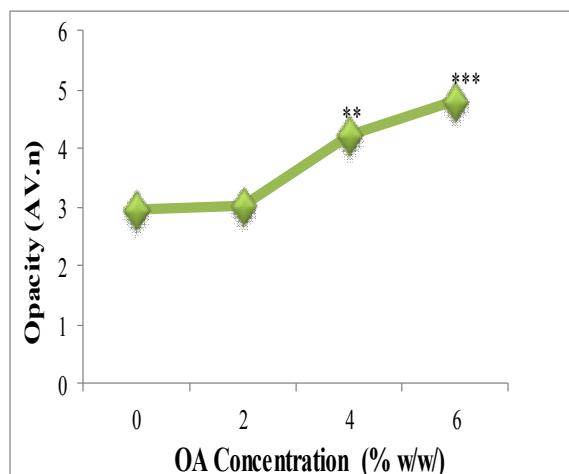

Fig 2 the effect of different concentration of oleic acid in edible films based on wild pistachio protein on opacity. The concentration is based on wild pistachio content.

افزودن اسید چرب و امولسیفار به محلول پروتئینی باعث ایجاد امولسیون شده و هموژنیزاسیون هم سبب کاهش اندازه ذرات امولسیون می شوند. هر چه اندازه ذرات کوچکتر باشد نور را بیشتر پراکنده کرده و رنگ فیلم مات تر می گردد.

1. *yucca schidigera* extract

550.

- [13] Chick J, Ustunol Z (1998) Mechanical and Barrier Properties of Lactic Acid and Rennet Precipitated Casein-Based Edible Films. *J Food Sci* 63:1024–1027.
- [14] Banerjee R, Chen H (1995) Functional properties of edible films using whey protein concentrate. *J Dairy Sci* 78:1673–1683.
- [15] Mohajer S, Rezaei M, Hosseini SF (2017) Physico-chemical and microstructural properties of fish gelatin/agar bio-based blend films. *Carbohydr Polym* 157:784–793.
- [16] Lim L-T, Mine Y, Tung MA (1998) Transglutaminase cross-linked egg white protein films: tensile properties and oxygen permeability. *J Agric Food Chem* 46:4022–4029.
- [17] Galus S, Kadzińska J (2016) Whey protein edible films modified with almond and walnut oils. *Food Hydrocoll* 52:78–86.
- [18] Shi W, Dumont M-J (2014) Processing and physical properties of canola protein isolate-based films. *Ind Crops Prod* 52:269–277.
- [19] Chick J, Hernandez RJ (2002) Physical, Thermal, and Barrier Characterization of Casein-Wax-Based Edible Films. *J Food Sci* 67:1073–1079.
- [20] Shellhammer TH, Krochta JM (1997) Whey protein emulsion film performance as affected by lipid type and amount. *J Food Sci* 62:390–394.
- [21] Avena-Bustillos RJ, Krochta JM (1993) Water Vapor Permeability of Caseinate-Based Edible Films as Affected by pH, Calcium Crosslinking and Lipid Content. *J Food Sci* 58:904–907.
- [22] Zahedi Y, Ghanbarzadeh B, Sedaghat N (2010) Physical properties of edible emulsified films based on pistachio globulin protein and fatty acids. *J Food Eng* 100:102–108.
- [23] Ghanbarzadeh B, Almasi H, Zahedi Y (1999) Edible biodegradable biopolymers in food and drug packaging. Ghanbarzadeh, B., Almasi, H., & Zahedi, Y., Tehran
- [24] Debeaufort F, Voilley A (1995) Effect of surfactants and drying rate on barrier properties of emulsified edible films. *Int J food Sci Technol* 30:183–190.
- [25] Kowalczyk D, Gustaw W, Zięba E, et al (2016) Microstructure and functional properties of sorbitol-plasticized pea protein isolate emulsion films: Effect of lipid type and concentration. *Food Hydrocoll* 60:353–363.
- [26] Ma W, Tang C-H, Yin S-W, et al (2012) Characterization of gelatin-based edible films

۵- منابع

- [1] Krochta JM (2002) Proteins as raw materials for films and coatings: definitions, current status, and opportunities. In A. Gennadios (Ed.), *Protein-based Film coatings*, 1–41, London New York: CRC PRESS.
- [2] Siracusa V, Rocculi P, Romani S, Dalla Rosa M (2008) Biodegradable polymers for food packaging: a review. *Trends Food Sci Technol*, 19:634–643.
- [3] Ebrahimi SE, Koocheki A, Milani E, Mohebbi M (2016) Interactions between *Lepidium perfoliatum* seed gum-Grass pea (*Lathyrus sativus*) protein isolate in composite biodegradable film. *Food Hydrocoll* 54:302–314.
- [4] Barreto PLM, Pires ATN, Soldi V (2003) Thermal degradation of edible films based on milk proteins and gelatin in inert atmosphere. *Polym Degrad Stab* 79:147–152.
- [5] Gontard N, Guilbert S (1994) Bio-packaging: technology and properties of edible and/or biodegradable material of agricultural origin. In: *Food Packag. Preserv.* Springer, pp 159–181
- [6] Perez-Gago MB, Krochta JM (2000) Drying temperature effect on water vapor permeability and mechanical properties of whey protein-lipid emulsion films. *J Agric Food Chem* 48:2687–2692.
- [7] Landry J, Delhaye S, Damerval C (2002) Comparative efficiencies of isopropyl and tert-butyl alcohols for extracting zeins from maize endosperm. *J Agric Food Chem* 50:4131–4134.
- [8] Parris N, Coffin DR (1997) Composition factors affecting the water vapor permeability and tensile properties of hydrophilic zein films. *J Agric Food Chem* 45:1596–1599.
- [9] Ali Y, Ghorpade VM, Hanna MA (1997) Properties of thermally-treated wheat gluten films. *Ind Crops Prod* 6:177–184.
- [10] Kayserilioglu BS, Bakir U, Yilmaz L, Akkas N (2003) Drying temperature and relative humidity effects on wheat gluten film properties. *J Agric Food Chem* 51:964–968.
- [11] Park SK, Hettiarachchy NS, Were L (2000) Degradation behavior of soy protein-wheat gluten films in simulated soil conditions. *J Agric Food Chem* 48:3027–3031.
- [12] Longares A, Monahan FJ, O’riordan ED, O’sullivan M (2004) Physical properties and sensory evaluation of WPI films of varying thickness. *LWT-Food Sci Technol* 37:545–

- Emerg Technol 11:503–510.
- [38] Hagenmaier RD, Shaw PE (1990) Moisture permeability of edible films made with fatty acid and hydroxypropyl methyl cellulose. *J Agric Food Chem* 38:1799–1803.
- [39] Vargas M, Albors A, Chiralt A, González-Martínez C (2009) Characterization of chitosan–oleic acid composite films. *Food Hydrocoll* 23:536–547.
- [40] Su J-F, Huang Z, Yuan X-Y, et al (2010) Structure and properties of carboxymethyl cellulose/soy protein isolate blend edible films crosslinked by Maillard reactions. *Carbohydr Polym* 79:145–153.
- [41] Rocca-Smith JR, Marcuzzo E, Karbowiak T, et al (2016) Effect of lipid incorporation on functional properties of wheat gluten based edible films. *J Cereal Sci* 69:275–282.
- [42] Fatemi, H. (2008). *Food Chemistry*. (1th ed). Tehran: EA Publishing Inc.
- [43] Fabra MJ, Jiménez A, Atarés L, et al (2009) Effect of fatty acids and beeswax addition on properties of sodium caseinate dispersions and films. *Biomacromolecules* 10:1500–1507.
- [44] Hosseini SF, Rezaei M, Zandi M, Ghavi FF (2013) Preparation and functional properties of fish gelatin–chitosan blend edible films. *Food Chem* 136:1490–1495.
- [45] Ryan M, McEvoy E, Duignan S, et al (2008) Thermal stability of soy protein isolate and hydrolysate ingredients. *Food Chem* 108:503–510.
- [46] Carpiné D, Dagostin JLA, de Andrade EF, et al (2016) Effect of the natural surfactant *Yucca schidigera* extract on the properties of biodegradable emulsified films produced from soy protein isolate and coconut oil. *Ind Crops Prod* 83:364–371.
- [47] Smith, S.A., Bakker, M., (Ed.), *The Wiley Encyclopedia of Packaging Technology*, John Wiley & Sons, New York, 1986, pp. 514–523.
- [48] Villalobos R, Chanona J, Hernández P, et al (2005) Gloss and transparency of hydroxypropyl methylcellulose films containing surfactants as affected by their microstructure. *Food Hydrocoll* 19:53–61.
- [49] Pérez-Gago MB, Krochta JM (2001) Lipid particle size effect on water vapor permeability and mechanical properties of whey protein/beeswax emulsion films. *J Agric Food Chem* 49:996–1002.
- incorporated with olive oil. *Food Res Int* 49:572–579.
- [27] Jongjareonrak A, Benjakul S, Visessanguan W, Tanaka M (2006) Fatty acids and their sucrose esters affect the properties of fish skin gelatin-based film. *Eur Food Res Technol* 222:650–657.
- [28] Fattahi M (1999) Environmental impacts caused by the improper operation of the vegetation. Articles National Plant Protection Conference oaks and mastics in the Zagros. *Res Inst For Rangelands* 15–17.
- [29] Fabra MJ, Talens P, Chiralt A (2008) Tensile properties and water vapor permeability of sodium caseinate films containing oleic acid–beeswax mixtures. *J Food Eng* 85:393–400.
- [30] ASTM. (2000). Standard method for water Vapor transmission of materials. In Designation E96-00). Philadelphia: American Society for Testing and Materials.
- [31] Angles MN, Dufresne A (2000) Plasticized starch/tunicin whiskers nanocomposites. 1. Structural analysis. *Macromolecules* 33:8344–8353.
- [32] Gontard N, Duchez C, CUQ J, GUILBERT S (1994) Edible composite films of wheat gluten and lipids: water vapour permeability and other physical properties. *Int J food Sci Technol* 29:39–50.
- [33] Guo J, Ge L, Li X, et al (2014) Periodate oxidation of xanthan gum and its crosslinking effects on gelatin-based edible films. *Food Hydrocoll* 39:243–250.
- [34] ASTM. (2002). Standard method for Tensile Properties of Thin Plastic Sheeting. In In Annual Book of ASTM Standards, Designation D882-02). philadelphia: American Society for Testing and Materials.
- [35] Ghasemlou M, Khodaiyan F, Oromiehie A, Yarmand MS (2011) Characterization of edible emulsified films with low affinity to water based on kefir and oleic acid. *Int J Biol Macromol* 49:378–384.
- [36] Jahanbazy Gojani H, Iranmanesh Y, Naghavi H (2012) Economic Value of Pistachio (*Pistacia Mutica*) Meal and ITS USING ON Feeding of Herbivorous Animals. *Int J Sci Nat* 3(1):73-77.
- [37] Kokoszka S, Debeaufort F, Hambleton A, et al (2010) Protein and glycerol contents affect physico-chemical properties of soy protein isolate-based edible films. *Innov Food Sci*

Production and physical evaluation of an emulsified edible films based on wild pistachio (Baneh) protein with oleic acid

Toghi-Eshghi, B.¹, Sedaghat, S.^{2*}, Taghizadeh, M.³

1. M.Sc. Student, Department of Food Science and Technology, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran
2. Assistant professor, Department of Food Science and Technology, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran
3. Associated professor, Department of Food Science and Technology, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran

(Received: 2016/11/30 Accepted: 2017/01/31)

With the increasing trends of global population growth and concerns about limited resources and environmental pollution that caused by their stability and lack of decomposition of synthetic polymers, use of renewable resources to produce biodegradable films that can improve product quality and reduce waste disposal problems are being explored. In this study, an emulsified edible films based on protein extracted from wild pistachio meal (6 grams per 100 mL), oleic acid (C18: 1) (2, 4 and 6% w / w protein) and glycerol as plasticizer, the ratio of 1: 0.3 protein and the addition of emulsifiers and homogenizer to reduce the water vapor permeability (WVP) was developed and improved physical properties. Impact of different concentrations of oleic acid was conducted by examining physical characteristics. The water vapor permeability (WVP) of emulsion films decreased from g.mm/m²dKpa 25.99 to 12.90 as a result of increasing the amount of fatty acid. The Moisture content and moisture absorption of emulsion films decreased significantly (001/0 P <) with increasing concentrations of oleic acid (OA). Tensile strength (TS) was decreased significantly from 20/10 to 50/2 MPa in Baneh-protein based emulsified edible film. Elongation (E) of control film indicated a significant increase from 82/20% to 71/48% and then the downward trend was observed with increasing the oleic acid concentration. Opacity as undesirable sensory characteristic, increased in the protein film by increasing concentrations of the fatty acid.

Keywords: Emulsified edible film, Protein film, Wild pistachio protein, Baneh, oleic acid

*Corresponding Author E-Mail Address: Sedaghat@um.ac.ir